

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อการปรับหลักสูตรกลุ่ม
การงานและพื้นฐานอาชีพ วิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 และสร้างเอกสารประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน ได้แก่ แผน
การสอนย่อย ใบงาน ใบความรู้ โดยมีการดำเนินการดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แผนงานเลือก วิชา
ช่างเครื่องปั้นดินเผา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียน
ประถมศึกษา ในเขตบริการของโรงเรียนวัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครและ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ที่อยู่ในเขตบริการของ
โรงเรียนวัดน้อยใน ตามประกาศการแบ่งเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนของกรมสามัญ-
ศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเลือก
กลุ่มตัวอย่างในการออกแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และ
ครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จากโรงเรียนที่มีนักเรียนจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปเข้าเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่โรงเรียนวัดน้อยในติดต่อกันเป็น

เวลา 5 ปีการศึกษา (2527 - 2531) ดังนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 3 โรงเรียน จำนวน
6 คน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสังกัด
สำนักงานการศึกษากกรุงเทพมหานคร 12 โรงเรียน จำนวน 24 คน

1.3 ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอยางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11 โรงเรียน
จำนวน 22 คน

1.4 ครูสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คน

1.5 ครูสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากกรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คน

1.6 ครูสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอยางกรวย จังหวัดนนทบุรี
จำนวน 33 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์
และแบบสังเกตการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหาร
ฝ่ายวิชาการ มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบ
สอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 คำถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
ในคํานหลักการ แนวปฏิบัติ คํานอาคารสถานที่และการจัดสิ่งอํานวยความสะดวก คําน
บุคลากร แหล่งวิทยากร การแนะแนวนักเรียน คํานอุปกรณ์และวัสดุฝึกงาน การจัด
การเรียนการสอน ความสนใจของนักเรียนและผู้ปกครอง สภาพของชุมชนและศักยภาพ
ของการประกอบอาชีพช่างเครื่องปั้นดินเผา เป็นแบบเลือกตอบและเติมคําค่า

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการ
แก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาหลักสูตรวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา เป็นแบบเลือกตอบและแบบ
ปลายเปิด

รูปที่ 2 เป็นแบบสอบถามครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบ
สอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมคําค่า

ตอนที่ 2 คำถามความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของ
หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร แนวปฏิบัติในการสอนของครู และความเห็น
เกี่ยวกับการเปิดสอนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา เป็นแบบเลือกตอบและเติมคําค่า

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการ
แก้ปัญหาเกี่ยวกับการเปิดสอนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา เป็นแบบเลือกตอบและแบบ
ปลายเปิด

รูปที่ 3 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ เป็นแบบ
สัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

รูปที่ 4 แบบสังเกตการสอนของครูกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ของหลักสูตร ทลออกจนเอกสารและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความ และวารสารต่าง ๆ รวมทั้งได้สัมภาษณ์ความเห็นจาก

ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มทำงานและพื้นฐานอาชีพ ศึกษาในเทคนิก ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างข้อหาคำถามให้สอดคล้องกับขอบเขตของเรื่องที่ต้องการศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและพิจารณาความครอบคลุมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ก่อนนำมาใช้
5. สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการสอน โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อกำหนดขอบเขตของการสัมภาษณ์ และการสังเกตการสอน ให้ได้ข้อมูลในรายละเอียดเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม

ขั้นตอนการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรแม่บท แผนการสอน หนังสือ รายงานการวิจัย
2. ศึกษาความเห็นของนักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญ
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตร
4. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1-3 มาร่างหลักสูตร แล้วจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการสอน ใบงาน ใบความรู้
5. เสนอร่างหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญ และครูผู้สอนพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น
6. เสนอร่างหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผ่านการพิจารณาจากข้อ 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้อง
7. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ และแก้ไขให้หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

การดำเนินงานทุกขั้นตอนผ่านการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากอาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยาลัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความร่วมมือจาก
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปติดต่อขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร สำนักงานการศึกษารุงเทพมหานคร และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นนทบุรี เพื่อแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม
ไปส่งผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 26 โรงเรียนด้วยตนเอง แล้วกำหนด
วันขอรับคืน พร้อมขออนุญาตสังเกตการสอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ และขออนุญาตนักวิน
สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

จากแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 130 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 130 ฉบับ คิดเป็น
ร้อยละ 100.00 แยกเป็นแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน
52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และแบบสอบถามของครูผู้สอนกลุ่มการเรียนและพื้นฐานอาชีพ
จำนวน 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียนและ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	52	52	100.00
ครูสอนกลุ่มการเรียนและ พื้นฐานอาชีพ ป.5-6	78	78	100.00
รวม	130	130	100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและมีความสมบูรณ์ทั้งหมดไปวิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละเป็นรายข้อ ทั้งของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ เหมือนกัน ดังนี้

ชุดที่ 1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถาม โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ ความสนใจของนักเรียนและครูปกครอง สภาพของชุมชน และศักยภาพของการประกอบอาชีพช่างเครื่องปั้นดินเผา โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยการหาค่าร้อยละแล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ชุดที่ 2 ตอนที่ 1 วิเคราะห์ความเห็นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบคำถาม โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร และแผนการสอน แนวปฏิบัติในการสอนของครู และความเห็นเกี่ยวกับการเปิดสอนวิชาช่างเครื่องปั้นดินเผา โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ โดยการหาค่าร้อยละแล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ชุดที่ 3 วิเคราะห์ค่าให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารและครูช่วยฝ่ายวิชาการ โดยการหาค่าร้อยละแล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ชุดที่ 4 วิเคราะห์ผลการสังเกตการสอน โดยการหาค่าร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้นำเสนอในบทที่ 4 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้